

Inspiratiemiddag voor uitgevers
CB, Culemborg

European Accessibility Act 2025

introductie in digitale toegankelijkheid

Hans Beerens, Dedicon
Paul Gillijns, MEVW

22 september 2022

context en ontwikkelingen

- **Uitbreiding wetgeving en regelgeving**
  - overheidsinstanties: kennen al een wettelijke verplichting
  - marktdeelnemers van producten en diensten:
    - verplichting vanuit Wet gelijke behandeling (goederen/diensten)
    - vanaf 2025 European Accessibility Act
- **Hulptechnologie steeds meer mainstream**
  - o.a. computerstemmen in besturingssystemen, mogelijkheden tot vergroting, lettertypes aanpassen, spraakbesturing etc.

inhoud

1. digitale toegankelijkheid

- toegankelijkheid
- beperkingen
- kwaliteitseisen
- Europese Toegankelijkheidsacte

2. uitgevers en toegankelijk publiceren aan de bron

vragen

1. digitale toegankelijkheid

a11y

accessibility

toegankelijkheid

- een kwaliteitseigenschap
- mate waarin informatie, producten, diensten, omgevingen open en bruikbaar zijn voor iedereen.

- **fysiek:** gebouwen, woningen, buitenruimtes
- **digitaal:** websites, documenten, software, hardware
- **sociaal:** werk/school, cultuur/sport, thuis, openbaar leven, gedrag

toegankelijkheid: waarom? (1/3)

- omdat het hoort:
  - samenleving zonder drempels
  - participatie, integratie, inclusie
  - zodat iedereen kan meedoen
- omdat het moet:
  - wetten, regelgeving
  - wet gelijke behandeling, VN verdrag
  - EU toegankelijkheidsakte

toegankelijkheid: waarom? (2/3)

- omdat het kan:
  - standaarden, richtlijnen
  - handvatten, goede praktijkvoorbeelden
  - meetinstrumenten (checkers)
- omdat het helpt:
  - maakt dingen mogelijk voor mensen met een beperking
  - maakt dingen makkelijk voor mensen zonder een beperking

toegankelijkheid: waarom? (3/3)

- omdat iedereen beter wordt van toegankelijk publiceren aan de bron
  - betere producten en gebruikservaringen voor iedereen
  - groter marktaandeel: iedereen kan meedoen
  - positieve uitstraling
  - minder ondersteuning nodig
- bespaart tijd, geld, inspanning voor achteraf toegankelijk maken
- robuust = goede samenwerking tussen content en apparaten
- voorbereid op wetgeving en technologische ontwikkelingen

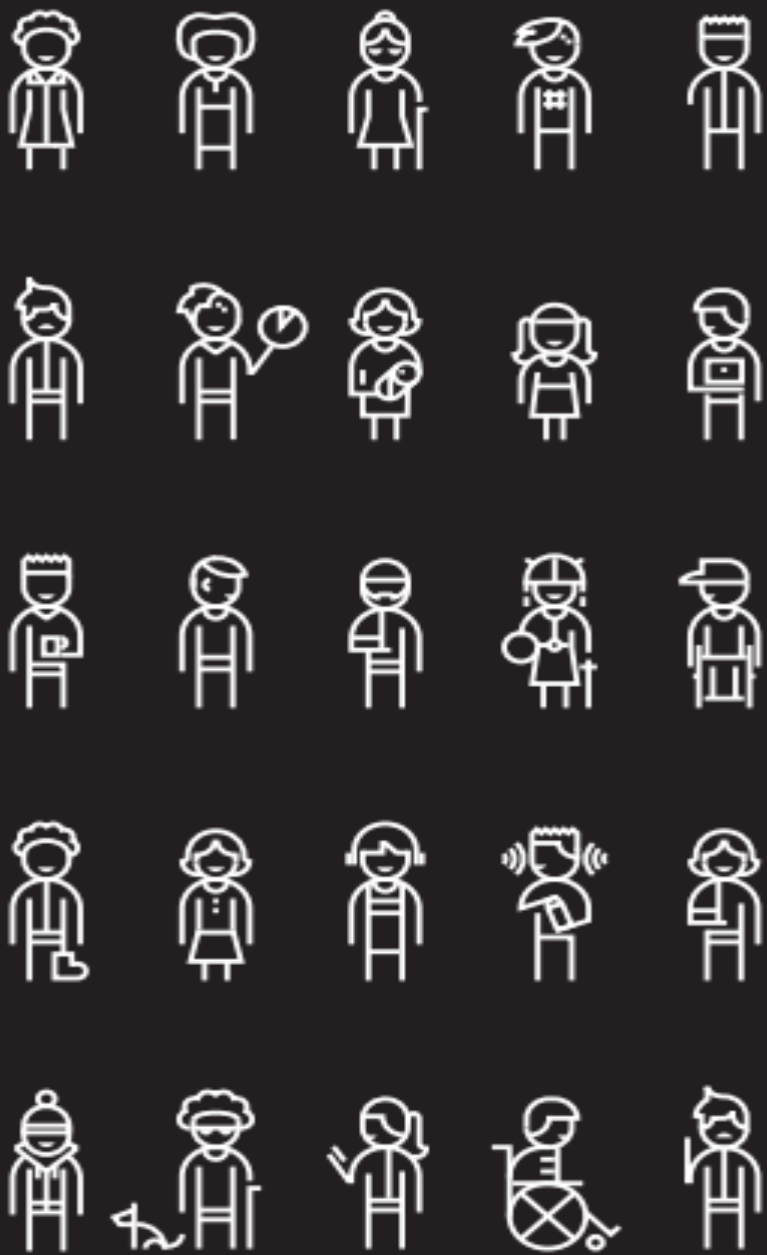

A close-up shot of two men in formal attire. The man on the right, with grey hair and a serious expression, is wearing a dark tuxedo with a white shirt and a dark bow tie. A red flower is pinned to his lapel. He is looking towards the man on the left, whose back is to the camera. The background is dark and out of focus, suggesting an indoor event.

Ik maak voor hem een offerte waar hij geen nee tegen zal zeggen.

bependingen

toegankelijkheid: wie? (1/3)

permanente beperkingen

- visueel   blind, slechtziend, kleurenblind
- auditief   doof, slechthorend
- fysiek   o.a. reuma, coördinatie, tremor, RSI
- spraak   o.a. stomheid, stotteren
- cognitief   o.a. ADHD, autisme, epilepsie, migraine

toegankelijkheid: wie? (2/3)

aantallen (schattingen) mensen met een permanente beperking

- blind en slechtziend 355.000
- kleurenblind 700.000
- doof en slechthorend 1.500.000
- motorisch beperkt 1.400.000
- dyslectisch 800.000
- laaggeletterd 2.500.000

toegankelijkheid: wie? (3/3)

iedereen kent beperkingen

- permanent door permanente stoornis, aandoening
- tijdelijk door tijdelijke stoornis, aandoening
- situationeel door omgeving, situatie, context

visuele beperking (1/5)

- permanent: blind
- tijdelijk: ooginfectie
- situationeel: tijdens autorijden

dedicon

fysieke beperking (2/5)

- permanent: één arm
- tijdelijk: gebroken arm of RSI
- situationeel: met kind op de arm

auditieve beperking (3/5)

- permanent: doof
- tijdelijk: verstopte oren
- situationeel: in een discotheek

dedicon

spraakbeperking (4/5)

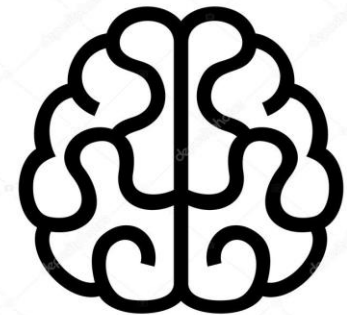
- permanent: 'stom'
- tijdelijk: keelontsteking
- situationeel: zwaar accent

dedicon

cognitieve beperking (5/5)

- permanent: ADHD
- tijdelijk: zwak geheugen na een val
- situationeel: einde van een drukke dag

A close-up photograph of a wooden file folder. The focus is on a white paper tab attached to the folder, which has the word "Standards" printed on it in a black, serif font. The background shows other similar folders, slightly out of focus.

Standards

kwaliteitseisen

voorbeelden kwaliteitseisen

1. Correcte taalinstelling
2. Begrijpelijke taal
3. Betekenisvolle leesvolgorde (functioneel)
4. Betekenisvolle linktekst (niet bijvoorbeeld: klik hier, lees meer)
5. Beeldbeschrijving (van relevante informatie in een afbeelding)
6. Kleur niet als enige manier om informatie over te dragen
7. Voldoende contrast (minimaal 4.5 : 1)

principes digitale toegankelijkheid

1. **waarneembaar** alle informatie voor alle zintuigen
2. **bedienbaar** elke interactie
3. **begrijpelijk** alle informatie en bediening
4. **robuust** voor browsers, software, hulpapparatuur

Europese Toegankelijkheidsacte

European Accessibility Act (EAA)

producten en diensten, o.a.

- ICT producten (computers, smartphones, e-readers), AVM-diensten
- bank- en transportdiensten (o.a. kaartautomaten)
- e-books en e-commerce
- informatie voor gebruikers (handleidingen, instructies, verpakking)

tijdspad

- 28-6-2022: wetgeving in Nederland
- 28-6-2025: intrede wetgeving in Nederland

EAA en e-books: eisen samengevat

- e-book = dienst!

dit vergt toegankelijke

- “e-boekbestanden”

- catalogi

- software/e-reader

- toegankelijkheidsmetadata

- gebruiksinformatie

- voorzieningen (service)

EAA en e-books: marktdeelnemers

- “fabrikant”
- “gemachtigde”
- “importeur”
- “distributeur”
- “dienstverlener”

EAA en e-books: toegankelijkheidsmetadata

- metadata toegankelijkheid voor
  - vindbaarheid (catalogi)
  - toegankelijkheid (informatie)
- toegankelijkheidsmetadata, o.a.
  - samenvatting toegankelijkheid
  - mogelijke manieren van waarnemen
  - kenmerken, bijv. kan lettertype aanpassen, audio/tekst synchroon
- metadata toegankelijkheid als ‘estafettestokje’ doorgeven in de “uitvoeringsketen”

tpub <>

**2. uitgevers en
toegankelijk
publiceren aan de
bron**

Toegankelijk publiceren aan de bron: TPUB2

een project voor de
leden van MEVW en
de GAU

dedicon

 Oogvereniging

VIVIS

TPUB2 doelen:

1. Creëren of vergroten van de **bewustwording** over (on-)toegankelijkheid en het stimuleren om toegankelijkheid aan de bron te regelen;
2. Praktische **hulp** en **ondersteuning** om toegankelijkheid aan de bron conform minimaal WCAG 2.1 AA level te realiseren;
3. Het inrichten van interne processen om toegankelijk publiceren aan de bron te **verankeren**;
4. Uitgevers stimuleren om een **aandachtsfunctionaris** Toegankelijkheid te benoemen.

Doelgroep: circa 30 educatieve en een kleine 60 algemene uitgevers.

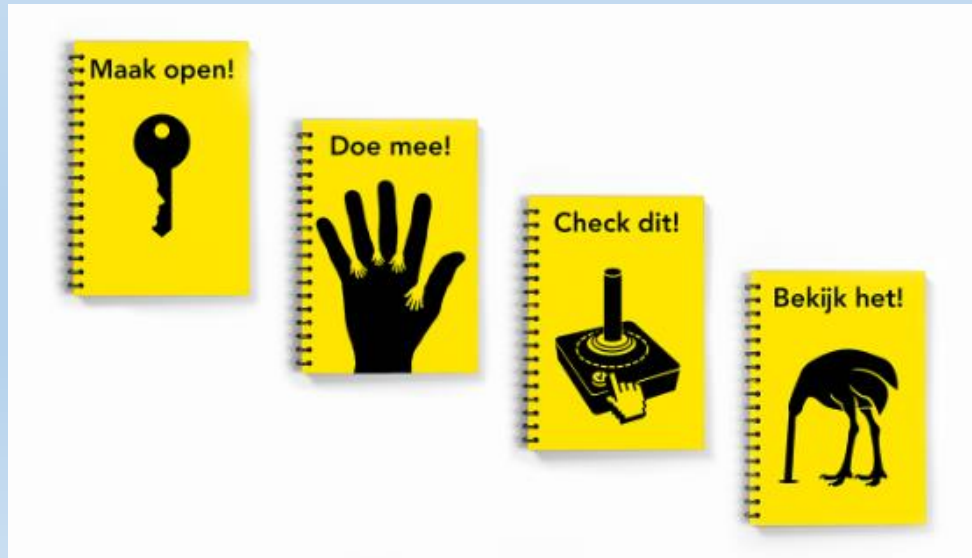

TPUB2 wordt gefinancierd door:

- Ministerie OC&W
- Fonds XL
- Vereniging Onbeperkt Lezen
- Mediafederatie

TPUB: componenten

- 65 workshops (!) in de periode van maart 2021 tot december 2022;
- Snelstartgidsen;
- Online trainingsmateriaal (IPIP);
- Kennisbank (www.inclusiefpubliceren.nl).

Bestel gedrukte gidsen →

Download PDF Doe mee!

Download PDF Maak open!

Download PDF Check dit!

Download PDF Bekijk het!

[Lees voor](#)

Inclusief publiceren kan best eenvoudig. Wij helpen je!

Uitgevers die inclusief willen zijn, publiceren hun uitgaven op een manier die toegankelijk is voor iedereen. Toegankelijk publiceren aan de bron ondersteunen we met raad en daad. Het is zelfs makkelijker dan je denkt! In deze kennisbank vind je handige gidsen, gratis trainingen, tips en adviezen die je op weg helpen. Steek je kop niet in het zand. Kom verder!

www.inclusiefpubliceren.nl

Alle cursussen en modules

Inclusief publiceren context

- [Leesbeperkingen](#)
- [Hulptechnologieën](#)
- [Businesscase](#)
- [Toegankelijke EPUB aan de bron](#)

Toegankelijkheid en conformiteit

- [Relevante wet- en regelgeving](#)
- [Standaarden en richtlijnen](#)
- [Toegankelijkheidsmetadata](#)
- [Evaluatie en verslaglegging](#)

Metadata

- [EPUB toegankelijkheidsmetadata](#)
- [ONIX toegankelijkheidsmetadata](#)

Afbeeldingen en tekstalternatieven

- [Beeldbeschrijvingen](#)
- [Afbeeldingen van tekst](#)

Multimedia

- [Audiodescriptie](#)
- [Ondertiteling](#)

Kleur

- [Kleurcontrast](#)
- [Informatie via kleur](#)

Lay-out

- [Responsive lay-out \(alleen in het Engels\)](#)

Formats en talen

- [EPUB](#)
- [PDF](#)

Structuur

- [Tabellen](#)
- [Orientatiepunten](#)
- [Koppen](#)
- [Lijsten](#)
- [Inhoudsopgaven](#)
- [Paginanummers](#)

Navigatie

- [Consistente navigatie](#)
- [Audio-ondersteuning](#)
- [Links](#)

Productiemiddelen

- [Microsoft Word](#)
- [InDesign](#)

**Toegankelijk
publiceren aan
de bron: TPUB2**

dedicon

Vragen?

VIVIS